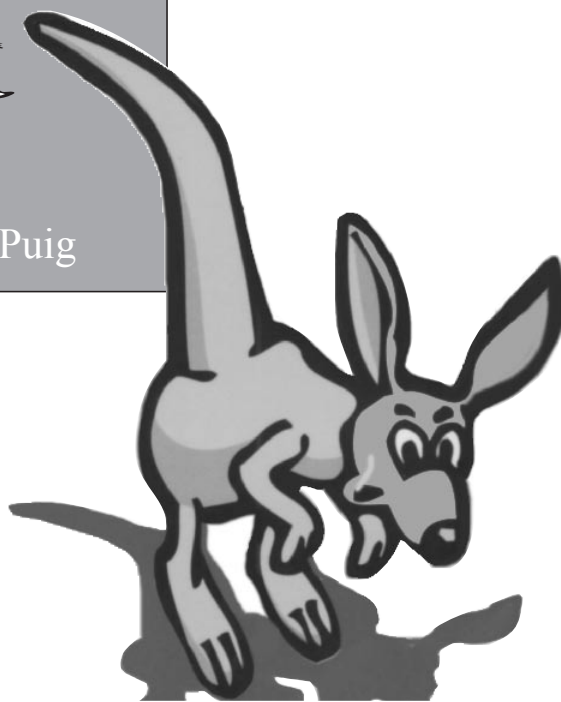

S'HA
ESCAPAT UN
CANGUR

PROPOSTES
DIDÀCTIQUES

Carme Puig

12

© 1994 Montserrat Bonaventura
Il·lustracions de Miquel Mollà
130x190 mm., 76 pàgines
Enquadernació en rústica

© 1996 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net
Disseny: Edicions del Bullent

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS

Les propostes didàctiques que teniu a continuació responen a una sèrie d'objectius relacionats amb l'experiència lectora entesa com a font de fantasia, imaginació i, sobretot, de plaer.

Hi trobareu unes **propostes prèvies** a l'acte de llegir el llibre que tenen com a objectiu incitar a la lectura i també aprofitar el cabal de curiositat i d'imaginació que ens desperta un títol, unes il·lustracions o una portada abans d'endinsar-nos en la història.

Al segon bloc trobareu unes activitats directament relacionades amb la lectura. Unes **propostes de comprensió pròpiament dites**. Seran unes activitats d'ampliació de vocabulari i de comprensió. Un treball a partir del lèxic del llibre.

Al tercer bloc trobareu unes **activitats relacionades amb l'estructura literària i la història pròpiament dita**.

Al quart bloc es treballaran **les habilitats creatives de l'alumnat** amb activitats d'expressió escrita relacionades amb el relat.

Finalment hi haurà una **fitxa** que s'haurà d'omplir una vegada finalitzada la lectura del llibre.

Com a propostes que són serà el professorat qui decideixi quines activitats són apropiades al seu alumnat i, si ho creu convenient, també pot oferir activitats diferents adients a la diversitat d'una mateixa classe. Cal no perdre de vista que sobretot ha d'agradar i no ha de significar un treball pesat i que lleve les ganes de llegir. Ben al contrari, ha de servir d'ajuda i, en algun cas, de provocació a la lectura. Vosaltres teniu la paraula.

L'AUTORA

Montserrat Bonaventura va néixer a Olesa de Montserrat, un poble del Baix Llobregat on, com ella mateixa ens diu, l'agricultura de secà (oliveres i vinya) ha anat en retrocés davant el creixement industrial de la comarca.

No sabem si la seua imaginació li ve precisament de ser la més petita d'una colla de vuit germans. Imagineu si cadascun d'ells o d'elles li contava una història de tant en tant abans d'anar a dormir! A més a més, ens diu que vivia en una casa molt gran a la plaça del mercat, això per si en faltava alguna cosa! A la plaça del poble on més animació sol haver-hi i vinga dones i hòmens amunt i avall i vinga la cistella, les bledes, els encisams i els pollastres i els conills. No debades apareixen tants animals al seu llibre!

Però, quan va tenir quatre anys, va canviar la seua vida. Es van traslladar a viure a Barcelona i allí va estudiar l'EGB i el BUP. Quan va acabar, va decidir continuar la seua formació pel seu compte i va començar a llegir llibres de poesia, prosa i psicologia i també va aprendre a dibuixar i pintar.

I encara que sempre li ha agradat inventar-se històries i contes —imagineu quin gust ser veí o nebot o neboda de la Montserrat!— *S'ha escapat un cangur* és el seu primer llibre.

Els primers xiquets que el van llegir van ser en Miquel, la Núria i en Guim. Va ser la prova de foc perquè ens diu la Montserrat que "*després tenien els ulls brillants*". I, es clar!, això volia dir que aquesta història podia disparar la imaginació i fer viatjar per llocs fantàstics a moltíssims xiquets i xiquetes.

I així és com es va donar el primer pas perquè fos un llibre de veritat, amb unes portades de colors brillants i tacte suau i amb unes lletres ben col·locades, unes darrere de les altres, i també amb uns dibuixos preciosos que ens ajuden a imaginar-nos els personatges i els països per on transcorre la història.

La Montserrat, a banda d'agradar-li contar històries des de menudeta, omplia moltíssimes llibretes amb poesies, contes i damunt li posava dibuixos, perquè sempre li ha agradat escriure i dibuixar les coses que veu. Ens diu la Montserrat que, per a ella, és una manera d'endinsar-se i comprendre millor tot el que hi ha al seu voltant.

Actualment, la Montserrat torna a viure en un poble, ara de la plana empordanesa, i es dedica –segur que ho endevineu– a la pintura i a escriure. Ah! se’ns oblidava. Li agraden moltíssim els animals, el mar, la natura, és clar, LES PARAULES I ELS COLORS.

L'ILUSTRADOR

Miquel Mollà va nàixer a la Granja de la Costera, un poblet proper a Xàtiva, el 9 de maig del 1958. Des de ben menut s’interessà per la pintura i el dibuix, però acabà llicenciant-se en Filosofia i Ciències de l’Educació per la Universitat de València.

Actualment fa classes de filosofia a l’Institut Josep de Ribera, de Xàtiva. Sempre que pot dibuixa i, de vegades, com ara, fa il·lustracions per a llibres.

Ha realitzat diverses exposicions de pintures i gravats arreu del País Valencià i també col·laboracions i treballs relacionats amb el disseny gràfic. Ha col·laborat a l’editorial ECIR i actualment és el director gràfic d’Edicions del Bullent.

BLOC 1

a) Ja tens el llibre a les mans. El mires bé. El toques.

Ara escriu al requadre que tens tot seguit com explicaries al teu millor amic o a la teua millor amiga que t’acabes de comprar un llibre i que creus que la història va de...:

b) Obri el llibre. Pots mirar-ne els dibuixos i fins i tot llegir-ne algun fragment. Molt ràpidament, això si. Agafa el rellotge. Controla’t un minut. Ara ja pots marcar amb una **X** quines de les frases següents tenen relació amb la història que estàs a punt de llegir.

- Es una història de l’Edat Mitjana
- Hi ha ordinadors pel mig
- Els dos protagonistes són l’Abel i en Nigel
- Hi apareixen dinosaures
- En Nigel té un cavall
- Hi ha un problema amb una serp
- La història passa a la Xina
- La sequera és el gran problema
- Tots els personatges són molt vells
- Austràlia és un dels llocs on passa l’acció

Es molt fàcil, però no ho és tant si et poses un temps rècord per contestar les preguntes i damunt recordes que has de comparar les respostes amb el teu company o companya quan acabes de llegir el llibre. Quantes respostes n’heu encertat?

c) Ara un exercici de rapidesa. Has d’endevinar l’ordre d’aparició al llibre dels personatges i dels objectes que tens a continuació. Nosaltres et donem les paraules, tu les has d’ordenar. Si vols, pots tornar a fer-hi una ullada, però, recorda, només mig minut. Ja pots començar. Temps!

En Jack — L’Abel — En Foc — Austràlia — ordinador — cangur — En Nigel.

Ordre correcte proposat per tu: .....

COMENÇAMENT DE LA LECTURA. RECOMANACIONS

Bé, per fi. Ara és el moment que no en deixes passar ni una. Convé que tingues a mà un llapis i així podràs subratllar tot allò que no entens. Si no et disturba massa el deler de la lectura, utilitza el diccionari; si pots continuar llegint i pots entendre més o menys el significat per la frase o les paraules que hi ha al seu costat, la subratlles i ja la buscaràs més tard.

BLOC 2. ACTIVITATS DURANT LA LECTURA DEL LLIBRE

TREBALL A PARTIR DEL LÈXIC DEL LLIBRE.

Ara realitzarem unes activitats sobre algunes paraules una miqueta complicades del llibre.

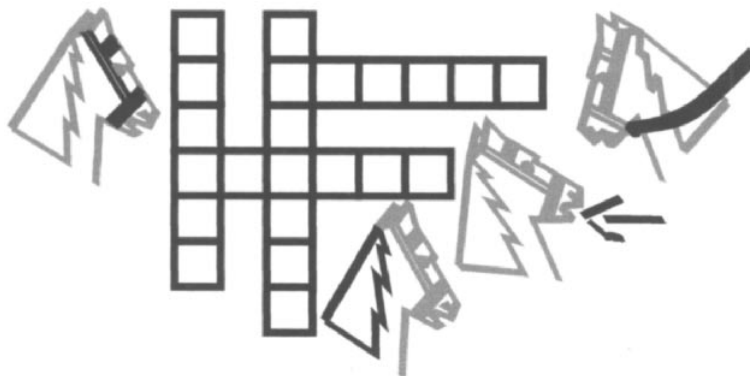
a) Les paraules que tens tot seguit han aparegut al llarg del llibre. Relaciona-les amb les frases que s'ajusten al seu significat veritable.

Llefiscós	El gel és tan llefiscós que em fa mal a la mà L'aigua de la mar és llefiscosa i salada. No m'agraden els macarrons. Són llefiscosos.
Tou	El pastís ha quedat molt tou. El ferro és massa tou. Tinc un armari tou i marró.
Renegrit	De tant de ballar està renegrit. Està tan renegrit de prendre el sol. Va dir-li una paraula renegrida.
Boirós	És un animal boirós. Tinc una cama boirosa. Al gener sempre hi ha dies boirosos.

b) Inventa't una frase amb les paraules que tens tot seguit. Si no en saps el significat, hauràs d'utilitzar el diccionari.

Tret / boscatge / ramat / poruc / soroll / ombra / guaitar / clot.

c) Ompli l'encreuat següent. Totes les paraules estan relacionades amb un personatge del llibre, en Foc.

d) Relaciona les paraules de les dues columnes:

verí	→	esbarrar-se
relliscar		que porta metzina, verinós
bellugar		adorn, ribet.
sacsejar		edifici alt.
sanefa		menjar
gratacels		agitar
engolir		moure

e) De la llista d'animals següents, encercla tan sols aquells que cregues que són anomenats al llibre *S'ha escapat un cangur*.

ELEFANT	SERP	COCODRIL	TORTUGA	TAURÓ
CAVALL	HIPOPÒTAM	CANGUR	ESQUIROL	COLOM

f) Digues quins dels animals anteriors es poden trobar a Austràlia.

.....

.....

g) Relaciona els següents sorolls amb el dibuix que li correspon.

crit

renill

bram

lladruc

miol

h) Relaciona els verbs següents amb els dibuixos corresponents:

espatllar-se

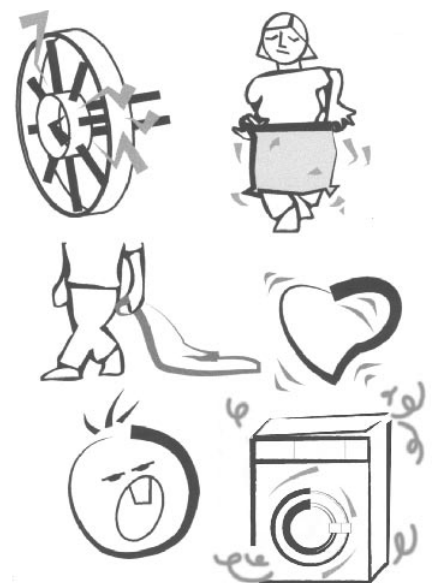
grinyolar

arrossegar

sacsejar

bategar

badallar

BLOC 3. ACTIVITATS SOBRE EL LLENGUATGE LITERARI I L'ESTRUCTURA.

a) Completa els substantius següents amb les paraules de la llista.

tauró: **perillós** / aspecte: **còmic**

tomaca: ..... / bosc: .....

reni: ..... / pell: ..... / illa: .....

lluenta / salvatge / deserta / llarg / madura

b) Subratlla les paraules del requadre que t'aprofiten per descriure l'Abel i en Nigel.

Alt, fort, musculós, intel·ligent, trist, atlètic, nerviós, simpàtic, prim, gros, tranquil,
amb cabells: castanys, llisos, negres, sedosos, rossos,

Pots afegir-ne les que necessites per descriure'ls.....

Ara ja en pots fer la descripció:

ABEL

NIGEL

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

c) Escribeu tres frases del llibre que tinguin la mateixa estructura que les que tens tot seguit.

– Els ulls se li tancaven **com** dues persianes damunt les finestres.

– La terra va endurir-se **com** una llosa de pedra.

.....

.....

d) Escribeu frases semblants a les anteriors però ara completant les que tens tot seguit.

El cel era blau **com** .....

Els seus cabells eren negres **com** .....

El cavall era tan veloç **com** .....

Tenia el cap **com** .....

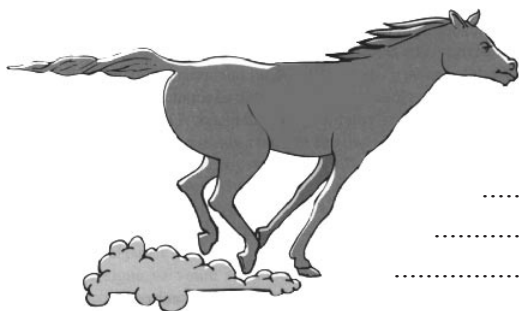
La roba estava **més** blanca **que** .....

Estava **més** content **que** .....

La lluna era rodona **com** .....

Era **més** lleig **que** .....

e) Utilitzant adjectius (exercici a i b) i comparacions (c i d) intenta descriure el cavall d'en Nigel, FOC.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

f) Imagina't que tu ets l'Abel. Transforma el fragment següent del llibre com si fosses tu qui contasses la història.

«A l'Abel, tot li havia sortit malament aquell dia! De bon matí s'oblidà l'entrepà de l'esmorzar a casa i hagué de passar amb quatre tristes galetes que compartí amb ell el seu amic Joan. Després, la professora de matemàtiques, així que entrà a la classe, va anunciar amb la seva veu de violí trencat: "Agafeu un papel en blanc i escriviu-hi: Prova" I, sense haver-los avisat abans, els va posar un examen de nombres fraccionaris i de decimals d'allò més difícil. El cap de l'Abel es va omplir de nombres que ballaven com si fossen dins d'una olla plena d'aigua bullent.

I això no havia estat tot, no. A l'hora de dinar havien servit macarrons, que era l'única cosa de menjar que no li agradava. Els trobava llefiscosos i tous i li recordaven petites canonades de goma. Per acabar-ho d'adobar, s'estripà els pantalons nous de futbol quan va parar un llançament perillósíssim d'en Pere. L'estrip no faria gens de gràcia a la mare. El pitjor és que no havia servit ni per guanyar el partit. Havien perdut. I per quina diferència!»

Exemple:

A l'Abel, tot li havia sortit malament aquell dia — Tot m'havia sortit malament aquell dia.

g) Al capítol II apareix en Foc, el cavall d'en Nigel. Intenta explicar la història de la serp, però com si la contés el cavall (ja saps que en literatura tota fantasia és possible).....

.....

.....

.....

h) Al llibre *S'ha escapat un cangur* apareixen dos xiquets, l'Abel i en Nigel. Cadascun d'ells viu en un país, té uns costums, uns problemes i una climatologia diferent. Intenta encabir en l'esquema següent tota la informació que recordes.

	ABEL	NIGEL
Llocs on passa l'acció		
Clima (p. 46)		
Aficions dels protagonistes		
Diferències més importants entre l'Abel i en Nigel		

BLOC 4

a) El llibre que estàs llegint, o que ja has llegit, porta per títol "*S'ha escapat un cangur*". Posa nom als tres capítols del llibre que més t'hagen agradat.

Capítol ....

Capítol ....

Capítol ....

b) Segurament hi ha coses del llibre que no tens clares o que t'hauria agradat que haguessen estat d'una altra manera. Escriu una carta a l'autora i explica-li allò que hauries canviat i per què.

.....
(Lloc on vius — data)

Estimada Montserrat:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(comiat)

.....
(signatura)

c) Tria un capítol del llibre, el que més t'haja agradat, i dibuixa un còmic a partir de la història que es conta. Abans de començar, pensa que has d'estructurar i ordenar bé tots els fets.

d) Torna a llegir el darrer capítol del llibre. Intenta canviar algun aspecte del final del relat. Pots imaginar-te molts finals diferents. Imagina que l'Abel pot viatjar en un aparell moderníssim a Austràlia...el que tu vulgues. Tu manes.

e) Aquest fragment del llibre se'ns ha desordenat. Intenta ordenar-lo seguint un ordre lògic.

Li recordava el fracàs del seu equip. Amb una mà devorava el berenar i amb altra pitjava les tecles. Se'ls coneixia molt bé. No tenia ganes de fer res. Amb una puntada de peu va fer desaparèixer a sota el llit la bossa d'esport. Va connectar l'ordinador. Va posar un dels videojocs més antics que tenia. Quan va arribar a casa, va deixar anar la porta amb una empenta ben forta perquè espetegués.

1 frase .....

2 frase .....

3 frase .....

4 frase .....

5 frase .....

6 frase .....

7 frase .....

8 frase .....

f) Imagina't que, de tot el que li passa a l'Abel, se n'assabenta un/a periodista, a qui, com tothom sap, els agrada ficar el nas allà on poden. Escriu la notícia del diari on apareix la història de l'Abel. Evidentment ha d'estar molt resumida.

NOTÍCIA D'ÚLTIMA HORA!

(Pau Forner. Austràlia)

.....
.....
.....
.....

g) La història del cangur està inacabada. Ja saps que ha trobat una nòvia i sembla que s'han enamorat. Inventat la continuació de la història. Només cinc línies. Fixa't bé en com ordenar els elements de la història.

.....
.....
.....

h) Imagina't que tu ets l'Abel i que, per una d'aquelles, caus —com el cangur— dins l'ordinador. Escriu un missatge demanant auxili als teus pares des de dins l'ordinador perquè te'n traguin. Però no et facis il·lusions, no et penses que és tan fàcil. Has d'escriure el missatge sense posar-hi una sola lletra "S". Hauràs de buscar al diccionari paraules sinònimes però que no tinguin "S". Per exemple, no pots posar: "Estimats pares" perquè hi hauria dues "S". Sí que pots dir "Família!" o "Pare i mare"...etc.

.....
.....

i) Escriu un text curt on aparega la frase "L'Abel somreia content". Pot aparèixer on tu vulgues. Alerta! Només tens cinc minuts per escriure'l. Com a màxim, pots escriure set línies i el text ha de ser inventat per tu, encara que tinga relació amb la història que has llegit.

j) Exercici oral o escrit. En grups de tres o quatre o el grup classe. Es tracta d'encadenar a partir d'una frase determinada tota la història, que pot ser inventada o connectada amb la història llegida. Cadascú fa una frase que té un lligam lògic amb l'anterior i així es pot fer una història diferent. Si és oral, es pot enregistrar, passar-lo després a paper i fer-ne un conte col·lectiu, fins i tot amb dibuixos.

Podeu començar amb: "Hi havia una vegada un xiquet que es deia Abel..."

k) Relaciona les frases següents amb les comparacions que tens a continuació:

- a) Les ovelles s'escampaven pertot arreu.... 1) ...com un tomàquet madur de sucra pa.
- b) Sempre estava rogallós ..... 2) ...com una cafetera.
- c) Tenia una veu prima..... 3) ...com petites pedres blanques de calç.
- d) El sol era vermell i rodó ..... 4) ...de fil de vidre a punt de trencar-se.
- e) Va començar a traure-li fum ..... 5) ...com un globus rialler.
- f) Van començar a desaparèixer ..... 6) ...com si tingués un pinyol de préssec encallat enmig de la gola.
- g) Els ulls se li tancaven ..... 7) ...com si un vent suau les allunyés de la pantalla.
- h) La cara de l'Abel havia envermellit ..... 8) ...com dues persianes damunt les finestres.

l) Completa el text següent, omplint els buits amb frases comparatives semblants a les anteriors.

“Hi havia koales que vivien a les branques dels eucaliptus, peluts i suaus com.....
 ..... Amb les manetes s’acostaven les branques dels arbres per menjar-ne les fulles
 primes com ..... No els agradava res més, només rosegaven fulles d’eucaliptus! Es
 passaven dia i nit dormint com.....”

“Hi havia poques cases,el clima era dur i calorós com ..... Les amples selves
 tropicals s’estenien pertot com .....sen se deixar lloc als homes. S’hi trobaven tota
 mena d’animals. En Nigèl vivia molt i molt lluny de les grans ciutats de cristall com .....
 ..... Sa casa era prop de cocodrils de cinc i sis metres de llargada. Semblaven .....
 .....Va sentir por. Sort que el pare li estrenyia fort la mà.”

m) Ja has llegit el llibre, l’has treballat, n’has inventat històries i has jugat amb els personatges i els animalets.

Ara és el moment de fer-li propaganda. Imagina’t que treballes en una editorial i vols que es venguen molt exemplars del llibre “S’ha escapat un cangur”. Escriu anuncis, amb dibuixos o fotocòpies si vols, sobre el llibre. Has d’intentar que els teus companys i companyes o les teues amistats de les altres classes s’animen a llegir-lo. Fins i tot pots posar els anuncis als taulers de la classe o, si es pot, als passadissos de l’escola.

BLOC 5

Una vegada llegit el llibre, et proposem que en faces una fitxa. Si t’hi acostumes, et serà molt útil en treballs posteriors. Es tracta de tenir al teu abast tota la informació per si de cas alguna vegada has de llegir algun altre llibre de la mateixa autora o del mateix il·lustrador. Ja tindràs la feina feta!

Endavant!

FITXA

Autor/a .....

Il·lustració .....

Títol.....

Editorial.....Lloc ..... Any .....

Col·lecció .....

Opinió personal .....

.....

.....

.....

.....

.....

Valoració (1 al 10).....

Dificultat (1 al 10).....
